

[Uitzending 316: Ruth 2:3 t/m 13]

In de vorige uitzending hebben we kennisgemaakt met Boaz, de nieuwe hoofdpersoon naast Ruth en Noömi. In de eerste verzen van hoofdstuk 2 hebben we gelezen dat hij een familielid is van Noömi's overleden man Elimelech. De exacte graad van verwantschap wordt niet vermeld, maar essentieel is dat de verwantschap van de kant van Elimelech is en niet van Noömi, omdat het losserschap altijd via de mannelijke lijn loopt. De persoon en het karakter van Boaz worden op kernachtige wijze beschreven. Hij is een integer en nobel mens en geniet hoog aanzien in Bethlehem. De uitdrukking in vers 1: **Hij was schatrijk** geeft aan dat hij een vermogend en invloedrijk man is met een voorname sociale status.

Ruth heeft kort na hun aankomst in Bethlehem aan Noömi haar plan voorgelegd om aren te gaan rapen.

Ruth 2 vers 2:

Zal ik naar een van de akkers gaan en vragen of ik de aren op mag rapen die de maaiers laten vallen?

Haar plan is om van het recht van de armen gebruik te maken. Haar voorne-
men zegt veel over haar karakter. Ruth neemt initiatief en toont vertrouwen.

Ruth 2 vers 3:

De akker waar zij naartoe ging, bleek van Boaz te zijn.

Als Ruth op weg gaat om aren op te rapen weet ze niet naar welke akker ze zal gaan. Hoe zal Ruth de juiste akker vinden? Met deze vraag in het achterhoofd is het veelzeggend dat we hebben gelezen: **De akker waar zij naartoe ging, bleek van Boaz te zijn.** Daarmee wordt benadrukt dat het hier niet om toeval gaat, het is een heenwijzing naar de leiding van de HERE. Het is goed om ons te realiseren dat Ruth er zelf op dat moment weinig of niets van heeft ervaren en het **ook** niet heeft geweten. Ze mag het achteraf constateren als Noömi in vers 20 uitroep: **Prijs de HERE voor zo'n man. God is toch trouw aan de levenden en aan de doden. Deze Boaz is een van onze naaste familieleden!** Binnen onze menselijke waarnemingen kunnen dingen die gebeuren voor ons gevoel 'toevallig' zijn, maar bij de HERE is dat niet zo.

Het is ook zeker goed om voor de ‘toevalligheden’ in het leven oog te hebben en te vragen en te bidden: HERE waartoe geeft u deze ontmoeting, gebeurtenis of situatie? Wilt U mij iets duidelijk maken? Zegt U maar wat ik moet doen! Als we oog krijgen voor de ‘toevalligheden’ die om ons heen gebeuren zien we vaker Gods leiding dan we ons nu bewust zijn. De weg die de HERE Ruth wijst (naar de akker van Boaz) beleeft zij op dat moment niet als bijzonder spectaculair. Met eerbied gesproken, er stond geen engel langs de kant van de weg die haar de weg heeft gewezen. Er kwam ook geen stem uit de hemel en Ruth kreeg ook geen visioen. Daarbij kan iemand vragen: hoe is Ruth dan toch op de juiste akker terecht gekomen?

Stel dat u het Ruth zelf zou kunnen vragen, wat denkt u dat ze dan zal zeggen? Ik denk dat Ruth zal zeggen: **ik kwam er gewoon terecht.** Pas later kwam ik erachter dat het de akker van Boaz was en van Noömi hoorde ik dat hij ook nog een van onze naaste familieleden is.

De HERE geeft vaak leiding door heel gewone dingen die gebeuren in het leven van elke dag. Ik zou nu willen bidden en vragen: HERE, open mijn ogen, oren en hart, dat ik Uw sturing zien mag en er niet aan voorbij leef?

Natuurlijk kan de HERE ook op heel bijzondere manieren leiding geven, maar het meest gebruikelijke vinden we in Ps.119:105, **Uw woord is een stralend licht, dat mij de weg door het leven wijst.**

Met de uitdrukking **de weg door het leven** mag duidelijk zijn dat daarmee niet een soort wegenkaart voor uw leven mee wordt bedoeld. Door Gods genade mag een leerling van Jezus zijn Meester volgen. De Meester weet waar Hij naar toe gaat met Zijn volgelingen, maar dat weten Zijn volgelingen niet altijd direct. Vaak constateren en begrijpen zij dat pas achteraf.

Ja maar, zal iemand denken: ik moet het **nu** weten! Dat briefje uit de hemel zou toch wel erg gemakkelijk zijn. Ik begrijp het maar zo werkt het vaak niet. Als wij de weg niet weten moeten we naar Hem, Die alle dingen bestuurt en leidt naar Zijn eeuwige en ondoorgrondelijke wil. De Korachieten zingen in Psalm 48 vers 15: **Kijk, zo is God. Hij is voor eeuwig onze God en tot de dag dat wij sterven is Hij bij ons en wijst ons de weg.**

Luisteraar, heeft u het vertrouwen in de HERE, dat Hij u niet op een verkeerde weg zal leiden?

Als de HERE de weg wijst vraagt dat wel gehoorzaamheid om Zijn weg ook daadwerkelijk te gaan. Als een mens ongehoorzaam is raakt hij of zij van de juiste weg af, maar dat komt niet omdat de HERE de verkeerde weg heeft gewezen! Helaas hebben we dat aan onszelf te danken.

Ruth 2 vers 4 en 5:

Diezelfde dag ging Boaz kijken bij het werk op zijn akker. Nadat de maaiers en hij elkaar hadden begroet, vroeg hij de opzichter: Wie is die jonge vrouw daar?

In deze verzen krijgen we iets meer zicht op een werkdag op een akker in de tijd van de oogst. Elke eigenaar had een eigen akker die deel uitmaakte van een groot stuk land dat verdeeld was in (vaak met stenen) afgebakende delen. De delen behoorden toe aan verschillende eigenaren. Het deel van Boaz zal in de buurt van zijn woonplaats Bethlehem hebben gelegen. Als hij op zijn akker komt, begroet hij zijn maaiers met de woorden '**de HERE moge met u zijn**'. Iedere gelovige Israëliet deed dat. Met deze woorden spreekt Boaz in de naam van de HERE de zegenwens uit van Gods aanwezigheid over zijn werknemers. Zijn maaiers beantwoorden zijn groet op eenzelfde manier: **de HERE zegene ook u.**

Na de begroeting vraagt Boaz aan zijn opzichter: **Wie is die jonge vrouw daar?** Hij herkent haar niet als een van zijn bindsters. Bindsters zijn vrouwen die achter de maaiers aanlopen om de door hen gemaaide halmen tot garven te binden. Mogelijk heeft Boaz wèl gezien dat Ruth druk bezig is aren te rapen. In zijn antwoord verbindt de opzichter Ruth met Noömi.

Ruth2 vers 6 en 7:

Dat is de vrouw die met Noömi is meegekomen uit Moab, antwoordde de opzichter. Zij heeft mij vanmorgen gevraagd of zij aren mocht rapen die de maaiers laten vallen. Sindsdien is zij voortdurend bezig geweest, afgezien van een korte pauze. In het antwoord van de opzichter wordt de status van Ruth als vreemdelinge benadrukt door het land van herkomst te noemen. Hij relateert haar aan de naam van haar schoonmoeder en legt zo de verbinding met dat wat Boaz al over Ruth heeft gehoord (vs.11). De opzichter vertelt wat Ruth hem heeft gevraagd en voegt eraan toe, dat zij vanaf dat moment voortdurend bezig is geweest met rapen.

Ruth heeft wel een korte pauze gehouden. Het houden van een pauze gebeurde meestal onder een (vaak verplaatsbaar) afdak waar werkers zich even konden terugtrekken om uit te rusten. Boaz ontdekt Ruth op zijn akker en heeft een opvallende belangstelling voor haar. Hij wil graag alles over haar weten en als eerste vraagt hij zijn opzichter.

Ruth 2 vers 8:

Boaz liep naar haar toe en zei: Luister eens, blijf maar hier om aren te verzamelen. Je hoeft niet naar een andere akker te gaan. Loop maar vlak achter mijn arbeidsters aan.

Na het gesprek met zijn opzichter spreekt Boaz Ruth aan. In de Hebreeuwse grondtekst gebeurt dat op een bijzondere manier. Boaz zegt: **hoort u niet mijn dochter?** De vertaling van Het Boek is niet fout. Boaz wil graag dat Ruth naar hem luistert en dat zij begrijpt wat hij daarna gaat zeggen. Vanuit de grondtekst kunnen we er dan ook nog een paar dingen meer over zeggen.

Uit de aanhef '**Hoort u niet, mijn dochter?**' kunnen we concluderen dat Boaz ouder is dan Ruth. Uit het vervolg blijkt dat hij haar nadrukkelijk opdraagt (met een dubbele verbiedende wijs), om niet naar een andere akker te gaan. De nadrukkelijke opdracht van Boaz aan Ruth heeft ermee te maken dat het totale land dat geoogst moet worden (als een soort lappendeken) verdeeld was in akkers van verschillende eigenaren, zodat de armen die aren komen rapen van de ene akker naar de andere konden gaan. Boaz zegt tegen Ruth dat zij bij 'zijn arbeidsters' moet blijven. Maar, dat is nog niet alles.

Ruth 2 vers 9:

Ik heb mijn knechten gewaarschuwd dat ze je niet mogen lastigvallen. En als je dorst hebt, neem dan gerust wat water.

Met de 'arbeidsters' uit het vorige Vers worden de bindsters bedoeld die achter de maaiers aan de halmen tot bundels samenbinden. Ruth mag meteen achter hen aan gaan om aren te rapen. Dat is een gul aanbod, het is meer dan alleen het oprapen van aren die tussen de schoven zijn gevallen of zijn achtergelaten op het veld. Het tekent Boaz als een man die verder gaat dan het strikt handhaven van de bepalingen voor de armen in de wet..

Boaz voegt eraan toe, dat hij zijn knechten heeft gewaarschuwd haar niet lastig te vallen of aan te raken.

Daaruit blijkt dat zij kwetsbaar is en het gevaar bestaat, dat oogstarbeiders intimiderend, beledigend en/of handtastelijk konden worden. Ruth krijgt ook te horen dat als zij dorst heeft ze vrij van het water mag drinken. Water dat de knechten van Boaz hadden geput. Een bijzondere mededeling omdat het gebruikelijk was dat vrouwen water putten voor mannen. Daarbij komt nog dat het meestal vreemdelingen waren die dit werk voor de Israëlieten deden. Van aren plukken in de hete zon krijgt een mens dorst.

Boaz geeft Ruth de ruimte en stelt zich nu al op als haar beschermer.

Hier zijn twee dingen heel belangrijk. Hij nodigt niet alleen haar uit om in het veld te blijven, maar hij legt ook zijn beschermende mantel om haar heen.

Ruth 2 vers 10:

Daarop boog zij diep voor hem. Waaraan heb ik deze vriendelijkheid te danken? vroeg zij. Ik ben immers maar een vreemdelinge?

Overweldigd door de goedheid en vriendelijkheid van Boaz en zijn welwillende houding 'valt Ruth op de grond', een houding waarbij knieën en voorhoofd de grond raken. Ze doet dit als uitdrukking van dank en nederigheid. Ruth vraagt: **Waaraan heb ik deze vriendelijkheid te danken? Ik ben immers maar een vreemdelinge?** Ruth had er voor gekozen om met Noömi mee te gaan en Orpa niet. Mogelijk was voor Orpa de prijs te hoog. Om in die tijd, als weduwe naar een vreemd land te emigreren betekende vaak, dat je de rest van je leven in armoede moest doorbrengen, en ook nog werd buitengesloten.

Wat Ruth nu meemaakte was het tegenovergestelde van wat zij had verwacht. Toen ze naar de akkers ging om aren te rapen had ze niet kunnen denken dat dit haar zou overkomen. In feite verwachtte ze dat iedereen haar links zou laten liggen en geen aandacht aan haar zouden schenken. Maar, alles blijkt nu anders te lopen. De geschiedenis van Ruth laat al zien dat er bij de HERE geen barrières zijn op het gebied van ras, geslacht en afkomst. De HERE is in het bijzonder bewogen met het zwakke, arme en dat wat gebroken is. Hij zoekt naar dat wat verloren is om Zijn liefde en genade te tonen en te geven. Dat was al zo in het OT maar is in het NT nog steeds waar. In Rom.5 vers 8 lezen we: **Maar God heeft ons Zijn grote liefde getoond door Christus te sturen en Hem voor ons te laten sterven toen wij nog schuldige zondaars waren.**

Dat is een liefde van de HERE die u in de wereld van vandaag niet vindt. Het is een zichzelf opofferende liefde van de HERE dat Hij Zijn Zoon gaf voor u, jou en mij. Het is de agapè liefde van God, die om niet geschonken wordt aan een ieder die gelooft in Jezus Christus. Als een mens dat geschenk heeft ontvangen **en** in zijn of haar leven ervaart dan begrijp je de verwondering van Ruth. Ook al gaat de liefde van God ver boven de liefde van Boaz uit.

Ruth kan het niet begrijpen en vraagt: **Waarom heb ik deze vriendelijkheid te danken? Ik ben immers maar een vreemdelinge?**

Ze is volkomen overrompeld en ervaart een belangstelling die ze niet had verwacht. Zeker, we kunnen een menselijke oplossing zoeken en in het geval van Boaz heeft dat mogelijk ook meegespeeld. Ruth is een mooie en aantrekkelijke vrouw. Na alles wat Boaz heeft gehoord en gezien weet hij dat zij ook een lieve vrouw is en niet lui. Later zal blijken dat zij voor Boaz alles heeft wat hij zich bij een ideale vrouw en echtgenote wenst. Toen Boaz op zijn akker kwam was Ruth hem direct opgevallen. Vandaag zouden we zeggen, het klikt of vonkt tussen Boaz en Ruth.

Toch schuilt er in de vraag van Ruth nog een element dat wij mensen niet kunnen beantwoorden. De verwonderende vraag:

Waarom ik? Er waren vast veel meer vrouwen op de akker aan het rapen, maar Boaz ziet Ruth. En daarvoor kunnen ze de vraag stellen: Waarom heeft Ruth genade gevonden in de ogen van de HERE? Het had ook net zo goed Orpa kunnen zijn. Ja, dat is allemaal waar. Ik weet het antwoord op deze vraag niet. Het is het wonder van Gods genade. Een wonder dat ik ook zelf ervaar, maar waar ik **ook** het antwoord niet op weet.

Waarom heb ik genade gevonden in Uw ogen, HERE? Het antwoord zullen wij in onszelf niet vinden, het ligt buiten onszelf, in Christus. Voordat de HERE de zonde ongestraft liet heeft Hij ze gelegd op Zijn geliefde Zoon en Hij heeft Zijn leven gegeven tot een verzoening van al onze zonden. De HERE heeft ons Zijn grote liefde getoond door Christus te sturen en Hem voor ons te laten sterven toen wij nog schuldige zondaars waren. Dat is ook de genade van God die zich naar u uitstrekt, luisteraar. Op grond van het verzoenende lijden en sterven van Christus en Zijn opstanding wil de HERE redding schenken. Dat is de grond waarop de HERE redding schenkt.

Zelfs al kwam u uit Moab (net als Ruth) en bent u niet met het geloof in de HERE Jezus opgegroeid. **En ook al was u dat wel**, redding en verlossing is er alleen in en door Christus.

De Bijbel laat keer op keer zien dat het **niemand** lukt om zo goed voor God te leven, en zo goed je best te doen, dat een mens door eigen inzet en verdienste bij God in de hemel komt. Iedereen heeft de Here Jezus Christus nodig! Dat is geen bedenkfel van een christen, een kerk of een christelijke gemeente. Het zijn de woorden van de Here Jezus Zelf: **Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Ik ben de enige weg tot de Vader** (Joh.14:6). Kortom, zonder de Here Jezus komt er geen mens in de hemel bij God!

Ruth boog diep voor Boaz en vroeg: Waaraan heb ik deze vriendelijkheid te danken, ik ben immers maar een vreemdelinge?

Ruth 2 vers 11:

Ja, dat weet ik, antwoordde Boaz. Ik heb gehoord wat je allemaal voor je schoonmoeder hebt gedaan na de dood van je man. En ook dat je je ouders en je vaderland hebt verlaten om hier bij een vreemd volk te komen wonen.

Hoogtepunt in het gesprek tussen Boaz en Ruth is het antwoord op haar vraag. Boaz vertelt haar dat hij op de hoogte is van haar situatie en weet wat zij voor haar schoonmoeder heeft gedaan. Boaz blijkt duidelijk onder de indruk te zijn van Ruths trouw aan Noömi en onderstreept hierbij in het bijzonder haar geloofsbelijdenis (uit Ruth1:16 en 17). Boaz geeft aan, haar **niet** als vreemde te beschouwen, omdat zij kwam schuilen onder de vleugels van de God van Israël.

Ruth 2 vers 12:

Moge de HERE, de God van Israël, onder wiens vleugels je je toevlucht hebt gezocht, je hiervoor belonen.

Boaz vergelijkt Ruth met een jonge vogel die veiligheid en bescherming zoekt door te schuilen bij haar moeder. Een beeld dat te maken heeft met het opgenomen worden in het volk van God, door het geloof in de HERE (de God van Israël) en de toewijding aan Hem. Dat is niet in tegenspraak met het verbod in Deutr.23: **Geen enkele... Moabiet mag ooit aanwezig zijn bij de eredienst, zelfs niet na de 10de generatie.**

Boaz spreekt de wens uit, dat de HERE tot wie zij is gekomen, haar rijk zal belonen. Boaz beseft nog niet dat de HERE hem daarvoor zal gebruiken. Boaz spreekt een zegen over Ruth uit: **Moge de HERE, de God van Israël, onder wiens vleugels je je toevlucht hebt gezocht, je hiervoor belonen.**

Ruth 2 vers 13:

Dank u wel, meneer, antwoordde Ruth. U bent zo vriendelijk voor mij, terwijl ik niet eens een arbeidster van u ben!

Een dankbare reactie van Ruth. Ze had geen enkele bemoediging verwacht.

Ze had niet verwacht op een vriendelijke manier te worden aangesproken.

Waarom niet? Omdat **ik niet eens een arbeidster van u ben!** Ruth was anders dan de andere vrouwen op de akker, de meesten daarvan waren arbeiders en daar hoorde zij niet bij.

Voor de meeste mensen is anders zijn dan de rest een groot probleem. Als mens wil je graag ergens bijhoren, een bepaalde uitstraling hebben en mogelijke specifieke kleren dragen. In de verschillende culturen van jongeren valt het misschien het meeste op. Maar, als ze allemaal bij elkaar zijn dan ontdek je vaak (ook al zijn er verschillen) ze zien er voor een groot deel allemaal hetzelfde uit. Ze dragen het haar in een zelfde stijl, hebben vaak dezelfde soort kleding aan, en hebben meestal een eigen groepsjargon. Het is interessant om mensen te horen praten over hoe ze anders willen zijn, en toch ergens bij willen horen.

Als u of jij een kind van God mag zijn, dan ben je ook anders. Dat is gekomen door de persoonlijke ontmoeting met Christus. De apostel Paulus schrijft aan de Efeziërs: **Leef niet langer als mensen die Gods wil niet kennen** (Ef.4:17)

U bent helemaal anders Efeziërs, **Als u werkelijk Zijn stem hebt gehoord en Hij u de waarheid over Zichzelf heeft bekendgemaakt, moet u uw oude menselijke natuur als oude kleren uittrekken, uw vroegere manier van leven die te gronde gaat aan bedrieglijke begeerten. Uw denken moet grondig vernieuwd worden. Sterker nog, u moet een heel nieuwe mens worden die alleen voor God leeft, zuiver en goed. Trek een nieuwe natuur aan als een stel nieuwe kleren** (Ef.4).

Ruth bedankt Boaz voor zijn vriendelijkheid, terwijl ze anders had verwacht. Een prachtige illustratie van de genade en liefde van God. Niet verdiend en toch ontvangen!

In de volgende uitzending lezen we verder in Ruth 2:14 t/m 23.